

Valeurs Actuelles: „Francúzsko je stále tu, ale už to nie je tak úplne Francúzsko“

Matej Gavláč

28. júla 2021 ✚ *História Spoločnosť*

Najnovšie číslo francúzskeho mesačníka *Valeurs Actuelles* prináša zaujímavú sondu do problémov súčasného Francúzska. Krajinu prirovnáva k hynúcej Rímskej ríši a poukazuje na niekoľko prvkov, ktoré mali obe civilizácie spoločné – bola nimi istá odovzdanosť, a to duchovná aj fyzická. Časopis varuje, že tak, ako sa Rímska ríša stala zo železnej mocnosti obrom na hlinených nohách, tak sa mení aj Francúzsko. Krajina má závažné problémy, za ktoré si však môžu v prvom rade občania sami. Francúzsko akoby strácalo vôľu žiť a pracovať na sebe. Presne ako Rím v 5. storočí.

Národ v úpadku

Vo Francúzsku stále rezonujú listy bývalých vysokopostavených vojakov – medzi nimi niekoľko desiatok generálov vo výslužbe – ktorí vydali dva listy, varujúce pred kurzom, na ktorý sa ich krajina vydala. V listoch dokonca použili slovné spojenie „*občianska vojna*“ a vyslovene napísali, že ak politici nezačnú riešiť zúfalú situáciu s migrantskými štvrtami, nad ktorými štát nemá takmer žiadnu kontrolu, postará sa o to na vlastnú päsť armáda. *Valeurs Actuelles* preto zaujímalo ako sa Francúzsko dostalo do „špirály úpadku“.

Časopis porovnáva súčasnú situáciu európskej veľmoci s koncom Rímskej ríše: „*Pád Rímskej ríše nám (civilizácii) zasadil úder, z ktorého sme sa už nespamätali. Napríklad problém masovej imigrácie nás stále utvrdzuje v domnienke, že sme v roku 410, v predvečer finálneho kolapsu.*“

[1]

V krajine akoby prebiehali dva trendy súčasne: dekadencia a úpadok. Kým dekadencia je dlhodobý stav charakterizovaný stratou morálneho smeru, úpadok je už proces – ona „špirála“ – ktorá, ak sa nejakým spôsobom včas nezvráti, môže viesť až k finálnemu pádu. Zdá sa, že proces úpadku už krajinu značne pozmenil, keďže samotný mesačník uvádza, že „*Francúzsko je stále tu, ale už to nie je tak úplne Francúzsko*“. Samotný pád republiky môže spôsobiť zánik celkového národa. Existuje pritom niekoľko indikátorov, ktoré naznačujú, prebiehajúci úpadok. Podľa časopisu je to jednak znižujúca sa pôrodnosť, potom prepád kvality školstva, neschopnosť produkovať nové inovácie, chabá vojenská pripravenosť, či úpadkové umenie. Slovom filozofky Bérénice Levetovej: „*nemáme žiadne nové slová, žiadne nové*

formy, žiadne nové štýly. Stratili sme svoju dušu“.

Valeurs Actuelles pokračuje:

„Dekadencia je, keď už ľudia nemajú radi samých seba. A Francúzi už nemajú radi samých seba, nemajú radi vlastnú kultúru – ani neexistuje, ako prehlásil sám prezident! Francúzi sú presvedčení, že nič z toho nestojí za ich námahu.“

Tento nedostatok úcty k vlastnej kultúre, k vlastnému národu je pritom typickým poznávacím znakom ľavicovo zmýšľajúcich ľudí, ktorí nerozmýšľajú o sebe v intenciách národa, z ktorého vzišli, ale v intenciách akéhosi svetoobčianstva. Francúzsko sa dostáva do úzadia a do popredia sa dostáva svet – hlavne takzvaný „tretí svet“.

Rím v roku 410?

Francúzi poukazujú na postupné znižovanie svojej pôrodnosti. *„Od roku 2010 počet narodených kontinuálne klesá a to z viac ako 800 000 pred jedenástimi rokmi na menej ako 700 000 minulý rok, podľa čísiel Národného demografického inštitútu.“* [2] Podľa toho istého prieskumu teda klesla pôrodnosť z 2,03 detí na ženu na 1,84. Táto problematika je však komplexnejšia, ako by sa mohlo zdať. Aby kompenzovali stratu „živej pracovnej sily“, západné štáty sa v 70. a 80. rokoch rozhodli prijať politiku masovej migrácie. Ukazuje sa však, že *„takýto prílív cudzej populácie je zdrojom konfliktných situácií“*. [3]

Navyše, domáce obyvateľstvo je voči nim čoraz viac nepriateľsky naladené. Kým v roku 2007 považovalo imigráciu za prospešnú 49% Francúzov, v minulom roku to bolo už len 37%. [4] Problémy sa však prehľbujú. Francúzskom sa šíri nová vlna „enviromentalistov“, ktorá hlása, že pre záchranu Zeme treba učiniť všetko možné – vrátane odmietnutia mať vlastné deti. Tejto ideológií sú zvlášť náchylné ženy, ktoré nechcú deti, aby „pomohli Zemi“.

Iným viditeľným znakom úpadku je stav kultúry. *Valeurs Actuelles* uvádza: *„dôležitým už nie je povznášať, ale oslavovať ducha času a obsesie: všeobecnú otvorenosť, rozpad, ľahostajnosť, rozvrat, nihilizmus“*. To, čo sa za posledné polstoročie udialo nazýva mesačník *„revolúciou anti-kultúry“*, kedy žiadne odvetvie kultúry *„nezostalo ušetrené“*. Časopis pokračuje:

„A tak sme v expozíciách mohli vidieť azda dvadsať nafukovacích a nablýskaných umeleckých beštiárov: homára, hliníkového delfína s ocelovou reťazou, či psa z balónikov.“ [5]

„Anti-kultúrnu revolúciu“ súčasnosti prirovnáva časopis opäť práve ku Rímskej ríši, ktorej kultúra sa v dobe úpadku stala značne „vulgárnou“. Od hier, predstavení, či básní, ktoré kedysi v ríši oslavovali ducha a bohov, lásku a česť, sa prechádzalo k umeniu, ktorého podstatou bolo „oslavovať“ najnižšie ľudské pudy. Vulgárnosti a obscénosti sa stali bežnou súčasťou predstavení a sfanatizovaný dav sa opájal svojim rehotom, namiesto toho, aby si z predstavenia odnášal nejakú životnú múdrosť.

Súčasnú umenie je „politicky korektné“ a bojí sa byť reakčným, odporujúcim úpadkovým trendom. Umelci si už viac nechcú znepríjemňovať svoje životy poukazovaním na nepríjemnú pravdu, či odporom voči súčasným ideológiám. Francúzsky učiteľ umenia a autor knihy *L'Autre art contemporain*, Benjamin Olivennes, preto hovorí, že *„skutoční umelci zatracujú našu dobu“*. [6]

Valeurs Actuelles síce píše len o Francúzsku, ale jeho postrehy sa týkajú vlastne celého Západného sveta od Ameriky a Kanady až po Slovensko. Hovorí sa, že spisovateľ C. S. Lewis sa stal preto kresťanom, lebo si všimol, že kým veľké kresťanské diela povznášali na duchu (ako Danteho *Božská komédia*), oslavované diela osvietených ateistov boli vlastne úplne plytké. A práve tu možno badať, čo súčasnému Západnému svetu chýba; chýba mu duša; kresťanská duša.

[1]*Valeurs Actuelles*, č. 4416, s. 17

[2]*Valeurs Actuelles*, č. 4416, s. 18

[3]*Valeurs Actuelles*, č. 4416, s. 19

[4]*Valeurs Actuelles*, č. 4416, s. 20

[5]*Valeurs Actuelles*, č. 4416, s. 24

[6]*Valeurs Actuelles*, č. 4416, s. 25

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/valeurs-actuelles-francuzsko-je-stale-tu-ale-uz-to-nie-je-tak-uplne-francuzsko/>